

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvniwm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LXXXVII. Contrarietas, Contrarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

num. 31. vol. 1. Tiraquel. in l. si unquam, in princ. n. 166. C. de revocand. donat. Mascard. de prob. conclus. 1131. n. 27. & conclus. 1157. n. 7. Surd. consil. 418. num. 8. & consil. 445. n. 35. & de alimentis, tit. 2. quest. 15. n. 187. & tit. 8. privil. 56. n. 61. & decis. 326. n. 31. Gutier. pract. lib. 3. quest. 42. n. 37. & 38. & de tutel. part. 1. c. 1. n. 23. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 1. quest. 14. n. 11. & lib. 3. quest. 18. n. 123. Cald. Pereira in respons. pro Duce Pastrane, n. 6. & in resp. pro D. Roderico à Sylva, vers. ad bec. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 96. n. 23. Aloyf. Ricc. in collect. decis. p. 5. collect. 1771. Mart. de clausul. part. 1. claus. 127. n. 1. cum seqq. & p. 3. claus. 73. Hieronym. Fernandez de Ottero selectar. interp. cap. fin. de consuet. num. 77. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 2. resolut. 55. num. 29. 31. & 32. Rot. decis. 606. n. 3. apud Farin. collect. 1. novissimarum.

XL.

CONTRACTUS recipiunt interpretationem ex tacita mente contrahentium, l. in conventionibus 52. ff. de V. O. Perez ad tit. 7. lib. 5. Ordin. pag. 188. Et in contractibus potius mens, quam verba sunt attendenda, Molin. de primog. lib. 1. c. 4. n. 20.

XLI.

CONTRACTUS uniuscujusque initium spectandum est, & causa, l. si procuratorem 8. in pr. ff. mandati. l. 1. §. non solum. 27. ff. depositi. l. si tamen 12. ff. ad SC. Macedon. & conclusio attenditur, l. si dominus 8. ff. de prescr. verb. Steph. Gratian. discept. forens. c. 15. n. 35. Mantie. decis. 70. n. 1. & decis. 78. n. 2.

XLII.

In CONTRACTIBUS omisum habetur pro omisso. l. quicquid adstringenda 99. ff. de V. O. Paris. consil. 117. n. 5. Surd. de alim. tit. 8. privil. 76. & decis. 283. n. 5.

XLIII.

CONTRAHENTES, sicut & testator, videntur se conformare cum jure, l. heredes mei 57. §. cum ita. ff. ad Trebell. l. quero 54. §. inter locatorem. ff. locati. Menoch. consil. 111. n. 27. Mascard. de probat. concl. 1415. à n. 2. Gam. Lusit. decis. 16. n. 4. & decis. 193. n. 6. Surd. Mant. decis. 2. n. 11. Gutier. consil. 18. n. 7. cum seqq. & pract. lib. 3. quest. 70. num. 29. & quest. 101. n. 3. Valasc. consil. 134. n. 11. Cald. Pereira de empt. & vendit. cap. 9. n. 10. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. n. 81. Cardinal. Seraphin. decis. 264. n. 15. ubi dicit, quod censentur se conformare cum statutis loci, in quo contrahitur.

CAP. LXXXV. De Contractu Chirographario.

Axioma I.

Ad quodcumque quis ex mutuo vero obligatur, ad id obligatur ex mutuo presumptivo, seu contractu Chirographario.

Ratio: quia presumptio sequitur veritatem, imò tamdiu pro veritate habetur, quamdiu non probatur contrarium.

Exemplum: ita quis ex hoc contractu perinde atque ex mutuo obligatur ad reddendam in eodem genere ac bonitate pecuniam aliamve rem fungibilem, quam se accepisse literis expressit. Struv. Jurispr. Rom. Germ. For. Lib. 3. tit. 16. §. 5.

II.

Quæcumque exceptio opponi potest mutuo, illa opponi potest debito Chirographario.

Ratio est in Axiom. præced. Exempla vid. apud Struv. d. l. §. 7.

CAP. LXXXVI. Contradicere.

Axioma I.

Cuicumque actui quis contradicit, ex eo non potest sentire commodum.

Ratio: quia invito non datur beneficium. l. 156. §. ult. ff. de R. 7. ita si quis testamentum improbe inofficiosum dixerit; illud etiam amittit, quod alio titulo ipsi relictum. l. 8. §. 14. ff. de inoff. Testam. ita patri non competit ususfructus in peculio adventitio, quod filius ipsò renuente acquisivit. l. fin. §. 6. C. de bon. que lib.

II.

Contradictio nuda interdum plus operatur, quam appellatio. Brunnet. ad l. 2. C. de filiisfamil.

CAP. LXXXVII. Contrarietas, Contrarium.

Axioma I.

Contraria regulariter postremo loco sunt tractanda, Coll. Arg. in prefat. tom. 1. fac. pr. f. 5. Aliquando tamen, ante effectum causæ, quam impedire solent, explicantur, ut in materia Legatorum. Vid. Wesemb. parut. de adim. vel transf. legat. n. 1. Aliud exemplum est lib. 5. ff. ubi tit. de inoffic. testam. tractatur ante petitionem hereditatis, ita in Institut. prius tractatus de exheredat. liberorum, quam de institutione heredit. ita in feudis 1. F. 21. prius explicantur causæ amittendi, & postea subjicitur modus constituendi investituram.

II.

Qui per contraria transit, is ferro viam aperit. Bald. in l. precibus. col. 8. n. 33. vers. modo contr. C. de impub. substat. Conf. Arg. consil. 88. n. 24. lib. 1. Mar. Socinus jun. in consil. 29. n. 3. Marce Mantua consil. 246. in princip.

III.

Ubi repugnantia est in sermone, nil valet, quod actum est, l. 188. de R. I. Cothm. 5. resp. 33. num. 12.

IV.

CONTRARIETAS est vitanda & concilianda in omni dispositione. l. ubi repugnantia 188. ff. de Reg. Jur. cap. cum expediat 29. de elect. lib. 6. Alex. consil. 141. Viso testamento. n. 4. & 5. l. 2. Surd. decis. 276. n. 3. Farin. in praxi crimin. p. 4. consil. 95. n. 7. Soc. consil. 159. n. 29. l. 2. Franc. Aret. consil. 9. Eleganter, in pr. ubi quod interpretatio debet fieri, ut tollatur contrarietas, vel perplexitas, Crav. consil. 70. n. 5. ubi dicit, quod ea interpretatio sumenda est in omni materia, per quam non inducatur contrarietas, sed induci concordia debet etiam impropriando verba, & n. 8. quod per subauditos intellectus nunquam potest induci correctio dispositionis. Gemin. consil. 131. in princ. & n. 5. Bald. consil. 131. verba dicunt. lib. 2. Abb. consil. 9. Omissa. n. 2. in fin. lib. 2. Refert plura de hac materia Card. Tusch. pract. concl. tom. 2. lit. C. concl. 1008. per totam. ubi n. 37. limitat, ubi non est conciliatio, quia tunc ultima derogat prioribus, & n. 39. limitat etiam, quando unum est speciale, aliud generale, quia speciale pravalet, sive sit posterius, sive antierius compilatum. Inducitur autem contrarietas ex propositione contrariorum, veluti quod quis sit legitimus & illegitimus, presens & absens, fatuus & sanæ mentis, virgo & corrupta, &c. gloss. verb. directio contrarius in Clem. testibus. de testib. Cagni. in d. l. ubi repugnantia, n. 2. Bald. consil. 326. Acturus petitione, in fin. l. 2. Card. Tusch. d. tom. 2. lit. C. concl. 1007. à pr.

V.

CONTRARIA simul esse non possunt, l. Mutius 30. pro soc. l. 1. c. de furt. Menoch. remed. 3. retin. n. 516. Anton. Monach. Lucens. decis. 25. n. 6. & se invicem eliciunt, & mutuo se expellunt, [c. majores 3. vers. sed adhuc queritur. ibi: sed hæc tanquam incompatibilia. De baptismo & ejus effectu. l. 4. §. pen. de procons. Rob. lib. 2. not. ad not. Mercat. 28. sic in l. 1. ff. de serv. fugit. est idem agens & patiens in l. secundum naturam 10. ff. de Reg. Jur. onus & emolumentum sunt circa personam eandem, item causa & effectus simul esse possunt, modo unum sit contrarium, hinc. gl. quod copia est causa inopia, gl. in consil. omnem Reip. §. nos vero in tantum, in proem. ff.] & uno posito removetur alterum. Surd. decis. 24. n. 10. & decis. 92. n. 11. & consil. 211. n. 16. & consil. 218. n. 34. & consil. 320. n. 13. & consil. 435. n. 15. & consil. 481. num. 7. &

consil. 487. n. 34. & consil. 524. n. 20. Gonz. ad reg. 8. Canc. gl. 54. n. 24. & gl. 57. n. 6. Steph. Grat. discept. forens. tom. 5. c. 891. n. 18. & c. 894. n. 4. Sigism. Scacc. de commerc. & camb. §. 6. gl. 1. n. 24. quia ad remotionem unius sequitur remotio alterius, l. si inter 15. ff. de except. rei jud. [Et Contrariorum uno simpliciter in esse posito removetur reliquum l. si inter 15. ff. de except. rei jud. l. Pomponius 40. §. 2. ff. de procurat. l. hæc verba 124. in princ. ibi aut dies, aut nox. de V. S. fac. l. si ut certo 5. §. si duobus 15. ff. commodat. Præposit. & alii, in c. hospitium 17. dist. 32. Regn. Sixtin. consil. 11. n. 82. vol. 1.] Diversis tamen respectibus duo contraria procedere possunt, Tiraquell. de nobilit. c. 28. n. 13. Farin. in praxi crimin. part. 4. consil. 30. n. 62. [v. omnino not. Dni. parentis ad l. 13. §. 2. de reb. dub. qui §. alias regule huic obstaret.]

VI.

CONTRARIA non possunt esse sub eodem subjecto. [text. in l. si per errorem 15. ff. de jurisdict. Earum enim rerum naturalis pugna est: & quæ pugnant in eodem subjecto concurrere non possunt. l. jus nostrum 7. de Reg. Jur. Unde Seneca lib. 6. de benef. cap. 6. alioquin jubes me eodem tempore amare & odisse, queri & gratias agere; quod natura non recipit. gl. in l. fin. ff. de divorce. Bernh. reg. 25. Alciat. de præsumpt. reg. 2. præf. 3. n. 5. Cels. Argel. de contradict. legitimo, quest. 2. n. 59. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. c. 15. n. 22. Thom. de Thom. in florib. legum, reg. 101. ubi ait procedere simul, & eodem tempore, ac eodem subjecto, vel secundum Logicos in habitibus moralibus; secus autem in speculativis, vel in concreto, & in realibus, aliter autem in abstracto, & in imaginatione. Sigism. Scacc. d. §. 6. gl. 1. n. 77.]

VII.

CONTRARIA plura incompatibilia, si concurrunt, prævalent ultima, Abb. consil. 94. In questione, n. 3. & 4. lib. 2. Cardin. Tusch. dict. tom. 2. lit. C. conclus. 1011. per tot. Sigism. Scacc. d. §. 5. gl. 1. n. 77. ubi amplificat. Robles de Salzedo de repres. lib. 2. c. 28. n. 28.

VIII.

CONTRARIA allegans non auditur, l. Titia 100. ff. de condit. & demonstr. l. 1. c. de furt. l. transactione 26. Cod. de transact. cap. imputari. 13. de fide instr. cap. sollicitudinem 4. de appellat. ubi Henr. n. 4. Gregor. l. iii. verb. ninguna, tit. 13. part. 6. Covarr. var. lib. 2. c. 2. n. 2. in fin. Angel. in l. Pa-

l. Papinianus, §. sed nec impuberis. in princ. ff. de inoffic. test. Et in l. si procuratorio, n. 1. ff. quando appellandum sit. Menoch. de presumpt. lib. 2. presumpt. 41. n. 2. Cabed. Lufit. decis. 34. n. 9. p. 1. Steph. Gratian. Marchia. decis. 54. n. 18. Cardof. in praxi Judicium & Advocator. verb. Allegatio. n. 4. Marian. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. 56. n. 11. Anton. Monach. Bononenf. decis. 34. n. 1. [Qui enim tantopere variat, & sibi contrarius est, fortissimā juris præsumptione se gravat. l. qui falso 16. ff. de testib. Paris. consil. 77. n. 3. & consil. 152. num. 19. vol. 4. Cravett. consil. 178. n. 4. vol. 2. ideoque non meretur, ut aliqua ipsi fides adhibeatur. d. l. qui falso. Gl. in l. nemo ex his 43. ff. de R. l. Jal. in l. fin. C. de fideicommiss. Salicet. in Auth. contra qui propriam. C. de non num. pec. Vult. int. Consil. Marp. consil. 15. n. 100.] Card. Tusch. d. tom. 2. lit. C. conclus. 1005. per tot. ubi n. 2. declarat, ut procedat, quando contrarietas est directa, secus quando est diversitas, Robles d. lib. 2. cap. 28. n. 28.

Limita primò, ubi quis vult contra diversas personas experiri, tunc enim contraria allegando audietur, ut tenent *in d. l. 1. Petr. de Bellapert. col. 2. in princ. vers. bocnihil est*, & post eum Cyn. col. 3. post. med. Bartol. col. 2. n. 4. Paul. de Castr. col. pen. n. 8. Curt. jun. col. 4. n. 16. Bald. consil. 313. Proponitur, lib. 3. Card. Tusch. de conclus. 1005. n. 27. Rending. in promptuario recept. sent. tom. 1. tit. 100. num. 10. Vel ubi quis in diversis judiciis experitur, nam qui negavit testamentum in uno iudicio, poterit fundare se super testamento negato in alio iudicio, quia diversitas iudiciorum diversa & contraria admittit, Bald. consil. 394. Quod notarii. n. 2. vers. super secundo. lib. 4. ubi etiam ait, hoc multò magis procedere, quando pluralitas personarum inducitur, quia si ego negavi tanquam tutor testamentum, possum nomine meo proprio juvari ex illo testamento, refert Card. Tusch. dict. concl. 1005. n. 28. & 29.

Limita secundo, in eo, qui se defendit, quia potest contraria allegare, cap. nullus pluribus 20. de Reg. Jur. lib. 6. Calderin. consil. 219. vers. item proponitur, aliàs 13. de appellat. Cardin. Tusch. dict. concl. 1005. num. 26.

Limita tertio, quando contrarietas tendit ad idem in effectu, nam appellans præsupponit sententiam aliquam, dicens verò de nullitate, præsupponit nullam, sed quia tendunt ad idem, ut tollatur sen-

tentia, per diversa remedia conciliantur, quia effectus non est contrarius, Calderin. consil. 219. in princ. aliàs 13. de appellat. Egid. Bellam. consil. 10. n. 54. Cardin. Tusch. dict. concl. 1007. n. 25.

XIX.

CONTRARIORUM eadem est ratio vel maximè correlativorum, *l. 1. de his, qui sui vel al. jur. §. videamus Instit. eod. §. sicut autem 7. Inst. de hered. qual. & differ. l. ilud questum. 32. vers. cum enim. ff. ad Leg. Aquil. Bocer. de Inest. Feud. c. 5. n. 42.* Sic qui mandare potest jurisdictionem, potest eandem adimere. *l. solent 6. §. 1. ff. de off. Proconsul. ad l. 1. C. de cupress. lib. 11. tit. ult. Anton. Fab. in rat. ad l. 34. §. 1. de reb. credit. Quod procedit, quando utrobique eadem militat ratio. l. 83. §. 3. v. nam & de V. O. secus enim est, ubi ratio est diversa, d. l. 83. §. 5. vers. sed hac dissimilia sunt. de V. O. Gail. 2. observ. 49. n. 8. ita in d. l. 34. §. 1. dissimilia planè sunt, dare & accipere pecuniam foenebrem: dare enim & collocare foenori fordes & avaritiam Magistratus redolet; accipere necessitatem, dummodo id fiat sine scelere & concussione provincialium; eo enim causa & acceptio ipsa est prohibita. l. pen. C. si cert. pet. Ita in feudis quando quaritur, si antiquum feudum ut novum concedatur, an naturam & qualitatem feudi novi inducat? Negando respondebitur, non obstante quod id fiat, si novum feudum ut antiquum concedatur testibus, Mynsing. 4. observ. 84. Gail. 2. observ. 51. cum procedat, quando eadem sit ratio; hic enim diversum esse liquet exinde, quod in feudo novo solius domini, in antiquo etiam agnatorum præiudicium vertitur. Hartyser. pag. 20. Alii generalius hoc axioma ita efferunt. [Contrariorum eadem est disciplina, l. 1. ff. de his, qui sunt sui vel alieni juris. l. fin. ff. de legat. 3. l. in fundo 38. ff. de rei vend. l. inter stipulantem 83. §. sacram. 5. ff. de Verbor. Obligat. l. 1. §. si quis ultro 27. ff. de quest. l. 1. & si contra 35. in fin. ff. de vulg. & pupill. substitut. l. nihil tam naturale 35. ff. de Regulis Juris. §. 1. Instit. de his, qui sunt sui vel alieni juris. §. 1. Instit. de tutel. cap. translatio 3. de constit. cap. intellecto 33. de iurejurando. Aristoteles lib. 7. Topic. c. 1. Alex. consil. 209. Statutis, n. 17. & 18. lib. 2. & consil. 111. Videretur, n. 13. vers. quod contrariorum. lib. 8. ubi ait non procedere, quando militat diversa ratio, Cacheran. Pedem. decis. 53. n. 10. Paris. consil. 131. num. 122. vol. 1. Octav. Gloriet. respons. 5. num. 31. Everhardus in Topicis*

picis legalibus loco 73. Surdus consil. 1. n. 92. & consil. 151. n. 27. & consil. 301. n. 22. Brunor. à Sole in locis communibus, verb. contrarietas 2. Acac. Anton. in comment. ad rubr. ff. de condit. & demonstr. c. 1. n. 56. Josephus Sesse Aragon. decis. 52. n. 38. tom. 1. Cardin. Tusch. d. tom. 2. lit. C. conclus. 113. per totam. Cevall. communium contra commun. tom. 4. quæst. 897. n. 884. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. fin. casu 51. latè de intellectu Galgauer. de conditionib. & demonstrat. part. 2. c. 1. quæst. 19. n. 1. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 6. n. 174. Fufar. de substitut. quæst. 245. n. 8. ubi n. 9. limitat, quando adest diversa ratio, de quo etiam Marian. Giurba consil. 15. n. 31. Valenzuel. consil. 100. n. 28. Anell. Aman. consil. 81. n. 20. [Hinc est, quod Contrarium uno cognito cognoscatur & aliud, princ. Instit. de tutel. §. illud 3. Instit. de societ. l. adoptivum 8. §. patronum 1. ff. de in jus vocand. l. si contra 35. ff. de vulg. subst. l. nam quem 149. de V. S. l. penult. Cod. de solut. gloss. in rubr. ff. & C. de acquir. poss. §. l. si merces 25. §. vis major. 6. ff. locat. Hinc quando Jcti docere volunt, quibus quid facere sit permittum, regulariter docent, quibus id non licet; sic enim est jure comparatum, ut quotiens quaritur, quid alicui licet de jure privato, definiri quæstio debeat: licere cuivis omnia, si non prohibeant leges. Vid. G. Forster. 2. obs. 21. ratio, quia diversa juxta se posita, magis elucescunt. Goth. 4. Resp. 3. unde non rectè aliquid solideque cognoscitur, nisi ex contrariis, Reusin. in repet. l. lecta 40. de R. C. n. 55.

X.

CONTRARIORUM contraria est ratio, & contrarius effectus. l. fin. ff. de edendo. l. qui accusare 8. ff. de accusationib. Everhard. in topicis legalib. loco 75. Surd. consil. 350. n. 22. Cels. Argel. de contradict. legitim. quæst. 3. n. 75. [Quod enim operatur propositum in proposito, id operatur oppositum in opposito, l. si ex toto 8. in princ. & ibi Paulus de Castr. n. 3. de leg. 1. l. ult. ff. de legat. 3. l. si contra 35. vers. hic consequens. ff. de vulg. instit. Sic argumentatur Pontifex: si bonum est mulierem non tangere, ergo malum erit tangere, cap. hospitium 17. dist. 32. quod de veris causis contrariis intellige: itaque si quis dicat, mala opera damnant: ergo bona justificant; Respondebitur concedendo, dummodo sint verè bona, juxta illud in factis: Quifecerit hæc, vivet in eis. Præclare Hugo: Mala mea jure mala sunt, mala sunt; bona mea nec jure bona.

sunt, nec mea sunt, unde apparet hæc non esse vera contraria. Servi est, vivere non ut vult, ergo liberi est, vivere ut vult, Aristot. 6. polit. 2. vid. l. si creditor 39. de act. empt.

XI.

CONTRARIUM effectum non debent operari inducta ad unum finem. l. legata inutiliter 19. ff. de legat. 1. qui hominem 34. §. fin. de solut. l. 2. ante fin. C. de juram. calum. cap. majores 3. §. sed adhuc. de Baptismo. Cuman. cons. 7. Primum videndum n. 7. vers. ad ea. Cels. Argel. de contradict. legitim. quæst. 3. n. 136. Cardin. Tusch. d. tom. 2. lit. C. conclus. 1010. per totam. ubi n. 4. limitat, ut eadem res possit producere diversos effectus diversarum personarum & rerum, quas eadem persona, vel res potest representare. Sic inducta in favorem, contrarium effectum, non debent operari. l. legatum 21. ff. de adim. legat. l. quod favore 5. Cod. de Legib. cap. quod ob gratiam 61. de Regulis Juris in 6. Cels. Argel. d. tract. de contradict. legitim. quæst. 2. n. 101. & quæst. 3. n. 191.

CAP. LXXXIII.

De Contraventione.

Axioma I.

Contravenire is dicitur, qui divisionem hinc impugnare, vel qui pacta promissa non implet, ut dicunt Dd. in l. si quis major, C. de transact. Pacian. consil. 1. n. 127.

II.

Contravenire nemo dicitur ei, quod nullum est. gloss. in l. transactione finita. C. de transact. l. pen. Cod. de testam. l. successores 10. C. de solut. quia hoc faciendo allegaret propriam turpitudinem, quod admitti non debet. gloss. in l. filios. C. de revoc. his, que in fraud. Cred. Doctores. in l. cum profitearis. C. de revoc. donat. nec obstat. l. 7. Cod. de Agricol. & censit. in qua ei, qui actum nullum gessit, itemque heredibus ejus actui isti contravenire conceditur, quia lex illa locum habet in actu nullo principaliter ob favorem publicum, quo casu is, qui contraxit, potest ipsum contractum impugnare, quando omni respectu nullus est, quanquam non procederet in actu, qui nullus est partis favore, tum enim omnino stare cogitur. Bart. in l. post mortem. vers. secundo casu. ff. de adopt. fal. in l. 7. §. si pasciscar. n. 3. ff. de pact. Berous in cap. si quis presbyter. n. 48. de reb. Eccles. non alien. Vultej. inter Cons. Marp. consil. 34. n. 120. vol. 3.

III.

Contra factum suum nemo venire debet. l. si creditoribus. §. C. de serv. pign. dat. l. filios 4. C. de revocand. his, que in fraud. cred. Dec. cons. 59. n. 20.